

Inatsisartutlov nr. 10 af 12. juni 2019 om behandling af afhængighed

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne Inatsisartutlov finder anvendelse for behandling af afhængighed.

Stk. 2. Ved afhængighed forstås i denne Inatsisartutlov misbrug og afhængighed af alkohol, hash, andre euforiserende stoffer, ludomani og tilgrænsende områder.

§ 2. Ved hjemkommune forstås i denne Inatsisartutlov den kommune, hvor en person har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret, jf. dog § 3 stk. 2.

Stk. 2. Personer, der er anbragt på institution, i familiepleje, på plejeafdeling eller lignende på det offentlige foranstaltning, bevarer hjemkommunestatus i den kommune, hvor de havde fast bopæl og var tilmeldt folkeregistret før anbringelsen.

Kapitel 2

Behandling af afhængighed

§ 3. Naalakkersuisut kan tilbyde vederlagsfri behandling af afhængighed efter denne Inatsisartutlov til personer, der har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret i Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Personer, der ikke har fast bopæl og ikke er tilmeldt folkeregistret i Grønland eller et andet land, kan, uanset bestemmelsen i stk. 1, tilbydes ydelser efter denne Inatsisartutlov, hvis de har haft fast ophold i Grønland gennem en uafbrudt periode på mindst 6 måneder umiddelbart før ansøgningen om behandling af afhængighed, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse for personer, der har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret i et andet land på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om behandling af afhængighed, selv om de har haft ophold i Grønland gennem en uafbrudt periode på mindst 6 måneder umiddelbart før ansøgningen.

§ 4. Naalakkersuisut kan tilbyde behandling af afhængighed ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller i et samarbejde med kommuner, andre offentlige myndigheder eller private udbydere.

Stk. 2. Etableres der behandlingstilbud gennem aftaler med kommuner, andre offentlige myndigheder eller private udbydere, skal der udarbejdes en kontrakt, der som minimum indeholder følgende:

- 1) de konkrete ydelser,
- 2) hvorledes ydelserne skal leveres, og
- 3) prisen for ydelserne.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for de i stk. 1 nævnte institutioners oprettelse, anvendelse, indretning, ledelse og drift samt regler for det behandlingsmæssige arbejde i institutionen.

§ 5. Behandlingstilbud kan omfatte:

- 1) Råd og vejledning til brugere af behandlingstilbud.
- 2) Udlevering af selvhjælpsmateriale og kort intervention.
- 3) Abstinensbehandling.
- 4) Farmakologisk behandling.
- 5) Terapeutiske behandlingsforløb af enkeltpersoner, par og familier.
- 6) Efterbehandlingstilbud.
- 7) Etablering af selvhjælpsgrupper.
- 8) En kombination af en eller flere af ovennævnte tilbud.
- 9) Andre tilbud, der har til formål at behandle afhængighed.

Stk. 2. Behandlingen kan foregå ambulant, som dagtilbud eller som døgntilbud.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter regler for behandlingstilbud til personer under 18 år med afhængighed.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for behandling af personer med afhængighed med særlige behandlingsbehov.

§ 6. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for behandling indenfor de enkelte afhængighedsområder, der er anført i § 1, stk. 2.

Kapitel 3

Den organisatoriske ramme for behandling af afhængighed

Allorfik

§ 7. Naalakkersuisut skal oprette Allorfik som et videnscenter om afhængighed.

Stk. 2. Allorfik ligger organisatorisk under Departementet for Sundhed.

Det fagligt rådgivende udvalg for Allorfik

§ 8. Allorfik skal nedsætte et fagligt rådgivende udvalg bestående af 5 til 7 medlemmer.

Stk. 2. Sammensætningen af udvalget godkendes af Departementet for Sundhed.

Stk. 3. Allorfik fastsætter forretningsordenen for udvalget.

Stk. 4. Allorfik er sekretariat for udvalget.

Centerlederen

§ 9. Centerlederen varetager den daglige ledelse af Allorfik.

Stk. 2. Centerlederen har ansvaret for ansættelse af personale i Allorfik, herunder i de lokale behandlingscentre.

Stk. 3. Centerlederen skal have en relevant uddannelse på masterniveau og have gennemført en af Allorfik udbudt uddannelse til rusmiddelbehandler.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for centerlederens arbejde.

Allorfiks opgaver

§ 10. Allorfik har følgende opgaver:

- 1) Koordinering af den samlede indsats mod afhængighed.
- 2) Monitorering, evaluering og effektmåling af afhængighedsindsatsen.
- 3) Udvikling og planlægning af uddannelsesaktiviteter og supervision indenfor området.
- 4) Sikre, at behandlingstilbuddene, jf. § 4, stk. 2, udføres indenfor rammerne i aftalen.
- 5) Sikre udvikling af området for behandling af afhængighed.
- 6) Samarbejde med forskningscentre og interesseorganisationer.

Stk. 2. Herudover er Allorfik ansvarlig for:

- 1) Systematisk indsamling af data til den nationale behandlingsdatabase.
- 2) Etablering af retningslinjer for visitering til behandling.
- 3) Etablering af retningslinjer for førbehandling, efterbehandling og efterforløbsplaner.
- 4) Information og formidling omkring behandling af afhængighed.
- 5) Tværsektoriel koordinering og samarbejde samt medvirken til offentlige og private partnerskaber på afhængighedsområdet.
- 6) Andre opgaver der har betydning for behandling af afhængighed.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for Allorfiks område, herunder arbejdsopgaverne nævnt i stk. 1 og stk. 2.

De lokale behandlingscentre

§ 11. Naalakkersuisut skal oprette et lokalt behandlingscenter i hver kommune.

Stk. 2. De lokale behandlingscentre er organisatorisk en del af Allorfik og udfører arbejde på Allorfiks vegne på lokalt niveau.

Stk. 3. De lokale behandlingscentre motiverer til behandling samt behandler borgere med afhængighed inden for rammer fastsat af Allorfik.

Stk. 4. De i stk. 3 nævnte opgaver kan de lokale behandlingscentre udføre i samarbejde med andre offentlige myndigheder eller med private udbydere.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om de lokale behandlingscentres opgaver og geografiske placering.

Nøglepersoner vedrørende rusmidler

§ 12. Den enkelte arbejdsgiver kan etablere en ordning med nøglepersoner, som på arbejdspladsen medvirker til forebyggelse af afhængighed og motiverer til behandling. Nøglepersoner kan efter behandlingens afslutning medvirke til forebyggelse af tilbagefald.

Stk. 2. Allorfik vejleder arbejdsgiverne om nøglepersoners kompetence og mulige funktioner i arbejdstiden.

Stk. 3. Nøglepersoner understøttes og vejledes af de lokale behandlingscentre.

Stk. 4. Nøglepersoner har tavshedspligt med hensyn til de oplysninger, de får kendskab til gennem deres arbejde som nøglepersoner.

Stk. 5. Nøglepersoner skal have gennemgået en uddannelse, der udbydes af Allorfik, før de kan varetage funktionen som nøglepersoner.

Kapitel 4

Ansøgning om behandling og tværsektorielt samarbejde

§ 13. Ansøgning om behandling indgives til Allorfik.

Stk. 2. Allorfik træffer afgørelse om tildeling af behandlingstilbud.

Stk. 3. Tildeling af og valg af behandlingstilbud sker ud fra følgende kriterier:

- 1) Behovet for behandling, ressourcer og behandlingsmuligheder.
- 2) Det mindst indgribende behandlingstilbud, der forventes at være virkningsfuld.
- 3) Så tæt på borgerens hjem som muligt.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere kriterier for tildeling af behandlingstilbud.

§ 14. Allorfik tilrettelægger behandlingstilbud i et samarbejde med den enkelte borger på baggrund af en konkret vurdering af dennes behov.

Stk. 2. Inden henvisning til behandling eller snarest herefter kortlægger Allorfik brugerens samlede situation.

Stk. 3. Viser kortlægningen, at der er behov for førbehandling i kommunalt regi, udarbejder borgerens hjemkommune en plan for de tiltag, der er en forudsætning for, at afhængighedsbehandlingen får den tilsigtede virkning.

Stk. 4. Viser kortlægningen, at der er behov for førbehandling i sundhedsvæsenets regi, udarbejder sundhedsmyndighederne i borgerens hjemkommune en plan for de tiltag, der er en forudsætning for, at afhængighedsbehandlingen får den tilsigtede virkning.

Stk. 5. Tiltagene, jf. stk. 3 og stk. 4, kan iværksættes samtidig med at behandlingen påbegyndes.

Stk. 6. Hjemkommunen skal udarbejde en efterforløbsplan for de tiltag, der skal iværksættes efter behandlingens afslutning.

§ 15. Tværsektoriel indsats skal være med til at sikre, at brugeren af behandlingstilbuddet kan forblive fri af afhængighed efter endt behandling, og at trivsel hos børn fra familier berørt af afhængighed sikres særlig opmærksomhed.

Stk. 2. Der skal indgås samarbejdsaftaler mellem de enkelte kommuner og Allorfik om målsætninger for samarbejdet og ansvarsfordelingen.

Stk. 3. Der skal indgås samarbejdsaftaler mellem sundhedsmyndigheder og Allorfik om målsætninger for samarbejdet og ansvarsfordelingen.

Stk. 4. Allorfik afholder halvårlige møder med henholdsvis de kommunale myndigheder og sundhedsmyndighederne omkring samarbejdsaftalerne.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for den tværsektorielle indsats, herunder nærmere regler om samarbejdsaftaler.

§ 16. For at opnå det bedst mulige behandlingsforløb for den enkelte borger med afhængighed, skal der etableres et tværsektorielt og tværfagligt samarbejde mellem det lokale behandlingscenter, den enkelte kommune og det lokale sundhedsvæsen.

Stk. 2. Samarbejdet kan tillige omfatte kriminalforsorgen, politiet og andre myndigheder eller private aktører, hvis tilstedeværelse har relevans for den enkelte borger med afhængighed.

Stk. 3. De lokale behandlingscentre er ansvarlige for indkaldelse til de tværsektorielle møder.

Kapitel 5

Den nationale behandlingsdatabase

§ 17. Naalakkersuisut opretter en national behandlingsdatabase, som har til formål at give et overblik over den samlede indsats på området for behandling af afhængighed.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for behandlingsdatabase herunder om indberetninger og indberetningssystemet, varetagelse af driften og indsamling af data.

§ 18. Myndigheder, private behandlingsinstitutioner og private behandlere, der arbejder med behandling af borgere med afhængighed, skal ved behandlingens start og ved behandlingens afslutning indberette til den nationale behandlingsdatabase.

Stk. 2. Myndigheder, private behandlingsinstitutioner og private behandlere skal 6 måneder efter behandlingens afslutning indberette til den nationale behandlingsdatabase om effekten af behandlingen.

Stk. 3. De kommunale myndigheder skal henholdsvis 3 og 12 måneder efter behandlingens afslutning indberette til den nationale behandlingsdatabase om effekten af behandlingen. Er en person fraflyttet kommunen, skal fraflytningskommunen videresende nødvendige sagsakter til tilflytningskommunen, der herefter forestår indberetningen.

Kapitel 6

Uddannelse af ansatte på de lokale behandlingscentre

§ 19. Alle, der arbejder med behandling på de lokale behandlingscentre, skal have en mellemlang videregående uddannelse eller en højere uddannelse indenfor et relevant uddannelsesområde.

Stk. 2. I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at ansætte en person med en mellemlang videregående uddannelse eller med en højere uddannelse, kan der ansættes personer med en kortere uddannelse, hvis de har relevant arbejds erfaring og efteruddannelse inden for området for behandling af afhængighed.

Stk. 3. Alle, der arbejder med behandling på de lokale behandlingscentre, skal gennemføre rusmiddelbehandleruddannelsen, der udbydes af de lokale behandlingscentre.

Stk. 4. Allorfik kan godkende andre uddannelser på tilsvarende niveau.

Kapitel 7

Tilsyn, klage og finansiering

Tilsyn

§ 20. Landslægeembedet fører tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed, der udøves ved behandling af afhængighed efter denne Inatsisartutlov, jf. bestemmelserne i Inatsisartutlov om sundhedsvæsenets styrelse og organisation, samt sundhedsfaglige personer og psykologer samt Selvstyrets bekendtgørelse om Landslægeembedets virke.

Klageadgang

§ 21. Afgørelser om afslag på behandling af afhængighed kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Stk. 2. Det Sociale Ankenævns afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 22. Serviceklager over faktisk forvaltningsvirksomhed kan påklages til Allorfik.

Finansiering

§ 23. Udgifter til etablering og drift af Allorfik og de lokale behandlingscentre afholdes af Grønlands Selvstyre.

§ 24. Udgifter til behandling for de borgere, der er visiteret til behandling af Allorfik, afholdes af Grønlands Selvstyre.

Stk. 2. Udgifter til transport og ophold for borgere, der af Allorfik er visiteret til behandling på landsdækkende dagtilbud, afholdes af Grønlands Selvstyre.

Stk. 3. Udgifter til transport og ophold til behandlere, der efter aftale med Allorfik behandler borgere i byer, hvor der ikke ligger et lokalt behandlingscenter, afholdes af Grønlands Selvstyre.

§ 25. Udgifter til transport og ophold for borgere, der af Allorfik er visiteret til behandling i egen hjemkommune, afholdes af den kommunale myndighed.

Stk. 2. Udgifter til førbehandling, jf. § 14, stk. 3 og § 14, stk. 4 afholdes af de kommunale myndigheder eller af sundhedsmyndighederne, afhængig af, hvilket område førbehandlingen hører under.

Stk. 3. Udgifter til efterforløbsplanen, jf. § 14, stk. 6 afholdes af hjemkommunen.

Kapitel 8

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 26. Inatsisartutloven træder i kraft dagen efter kundgørelse.

Kim Kielsen